

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

SINNESORGAN ÖGA

MAGNUS RUDENHOLM
SPECIALIST NEUROLOGI, ST KLINISK NEUROFYSIOLOGI

Sinnesorgan

MR/AU

Öga: Palpebrae, conjunctiva, sclera, cornea, choroidea, corpus ciliare, proc ciliare, lens, iris, pupilla, corpus vitreum.

Retina med dess olika lager, synnervspanillen

macula lutea (tappar och stavar), fovea centralis.

Synens koppling till CNS.

Beskriva anatomiska och histologiska uppbyggnaden och översiktlig funktion för sinnesorganen

Ögat (*lat. Oculus*)

Tre lager

Yttre lager

Sclera och cornea

Vaskulärt/muskulärt lager

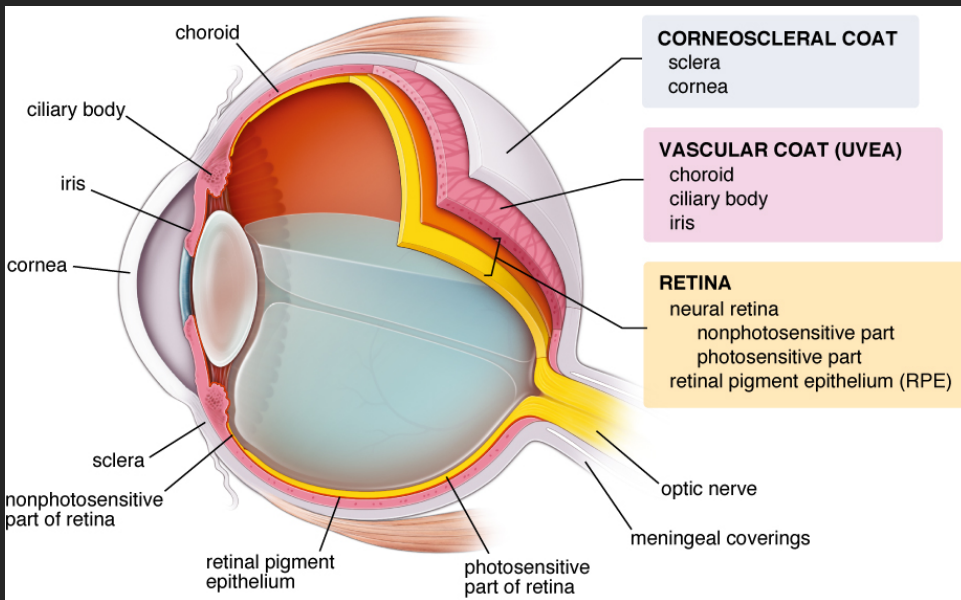
Choroidea, corpus ciliare och iris

Inre lager

Retina och pigment

Corpus vitreum

Glaskropp

Yttre lager

Sclera (*gr. skleros hård*)

Senhinna

Fibrös bindväv, skyddande funktion

”Ögonvitan”

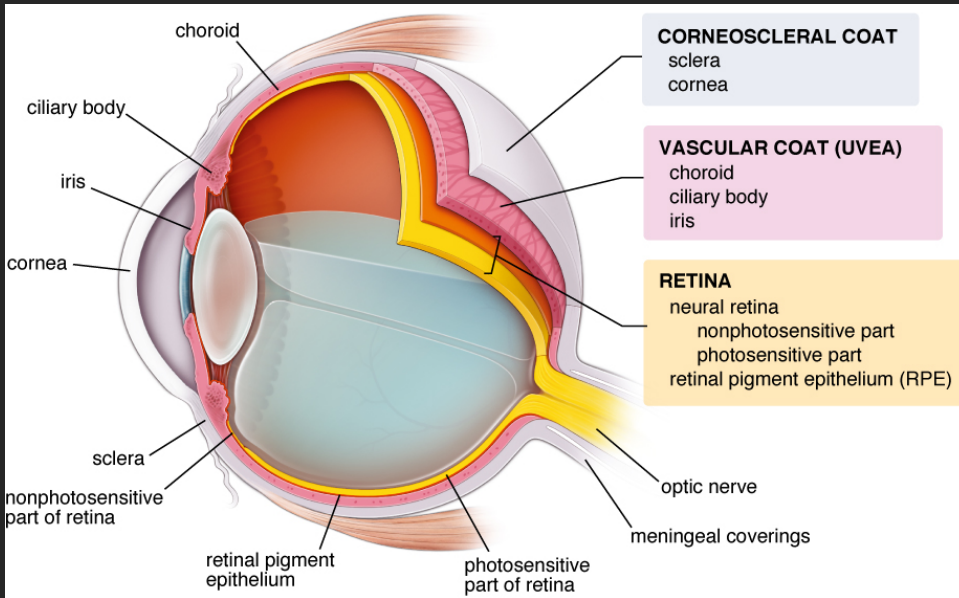
Cornea

Hornhinna

Främre 1/6-delen

Utbuktande (därav ”horn”)

Genomskinlig

Vaskulärt/muskulärt lager

Choroidea

Åderhinna

Artärer och vener (vaskulär)

Pigment

Corpus ciliare

Strålkropp

Glattmuskler (akkommodation)

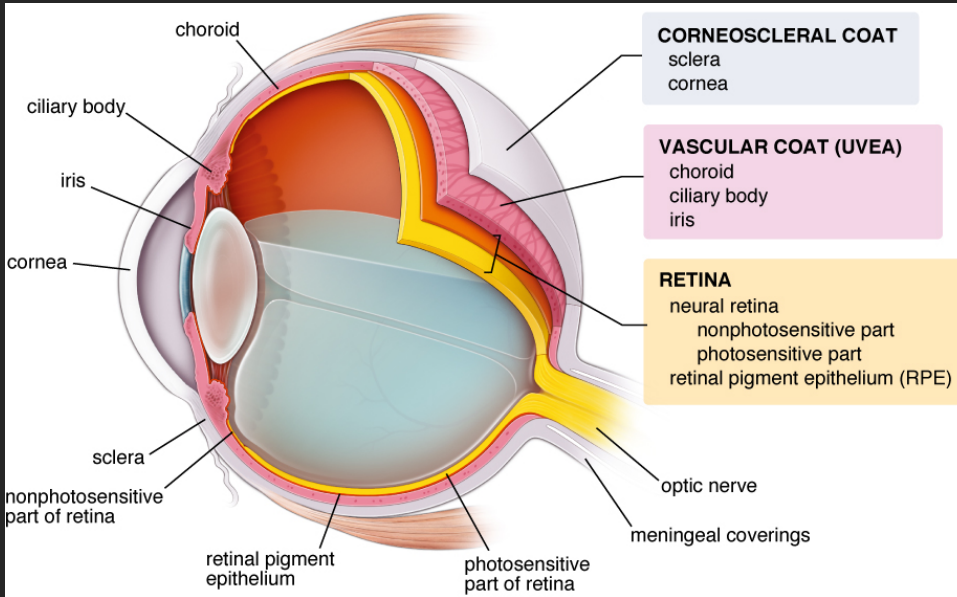
Processus ciliare

Iris

Regnbågshinnan

Glattmuskel (pupillstorlek)

Pigment

Corpus ciliare

Processus ciliare (utskott)

Producerar kammarvätska

*Främre- och bakre kammaren,
återkommer T3*

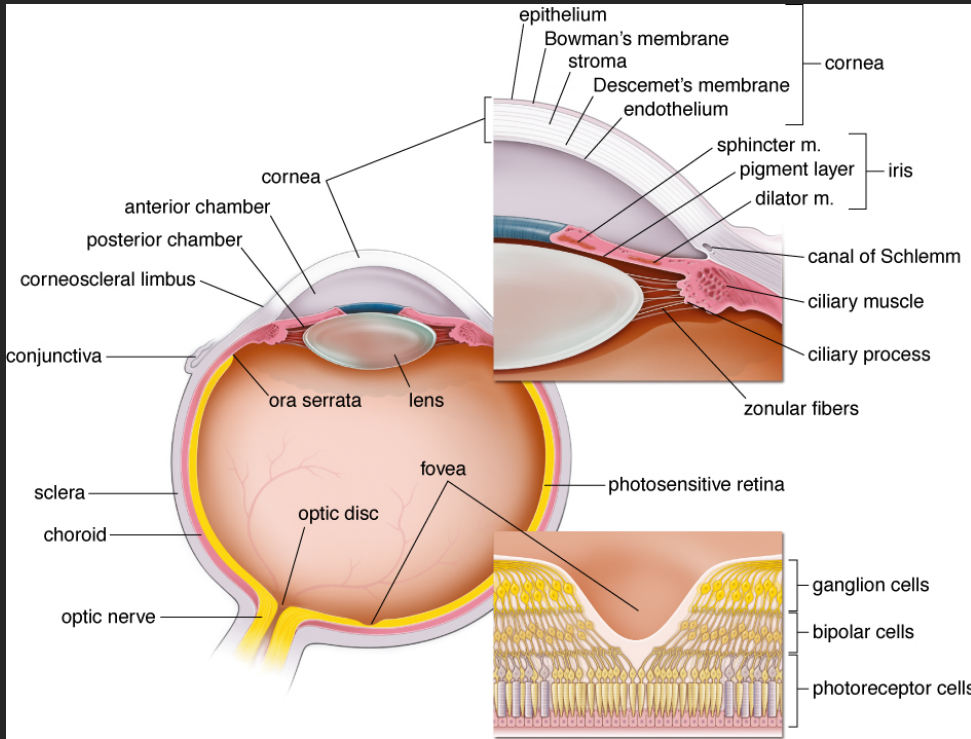
Del av blod-ögonbarriären

Förankrar Lens

Zonula ciliaris

Glattmuskel

M. Ciliaris (parasymphaticus)

Akkommodation (obs fysiologi)

Lens och corpus ciliare

Linsen vill dra ihop sig

Corpus ciliare drar ut linsen

Långseende

Relaxation m. ciliaris

Lens dras ut (tunnare, bryter mindre)

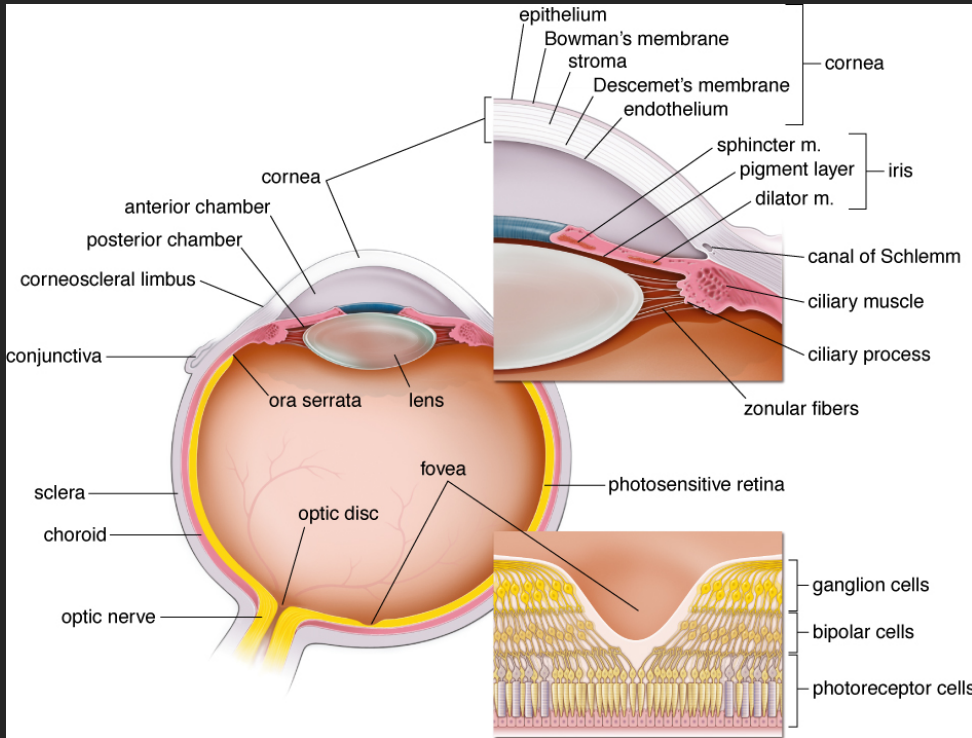
Normalläge

Närseende

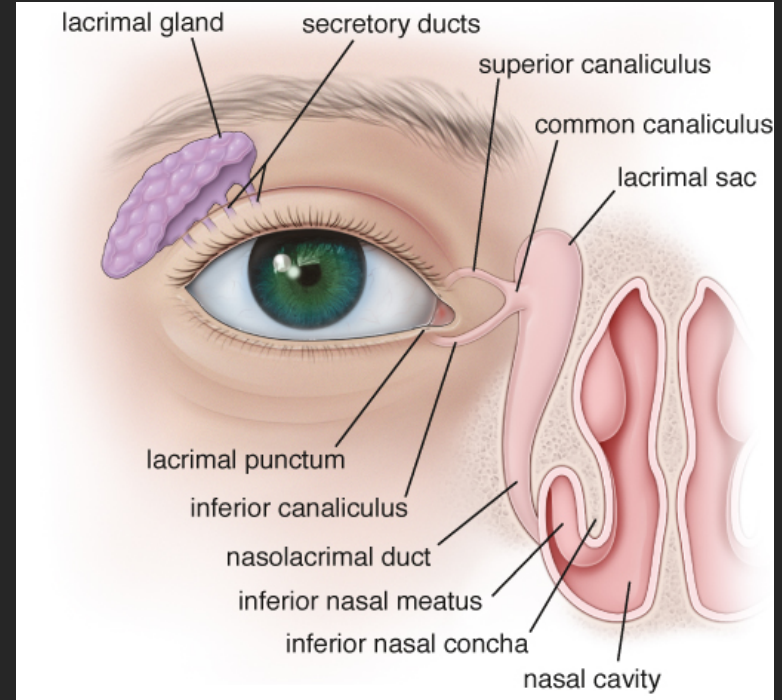
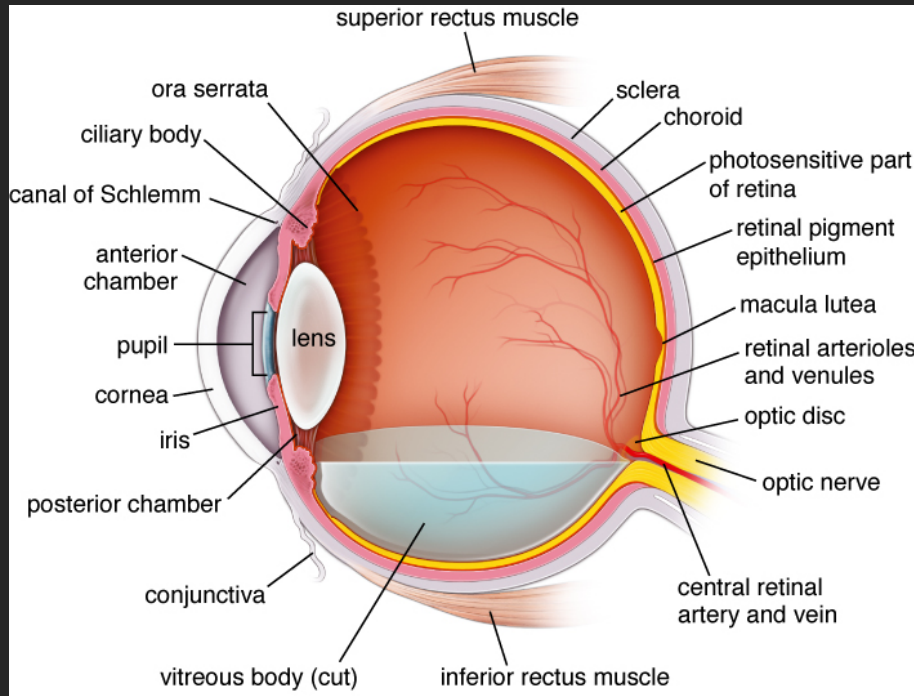
Kontraktion m. ciliaris

Lens kontraheras (tjockare, bryter mer)

Parasympaticus (N.III)

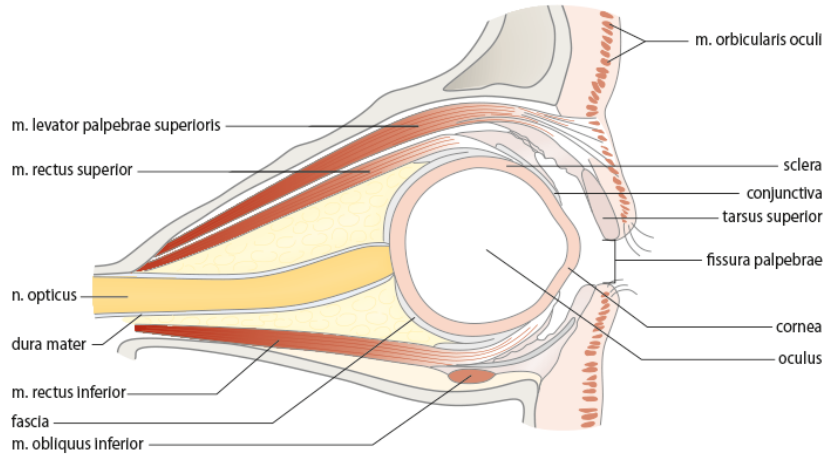

Pupilla (pupill)

Omgivande vävnad 1

Anatomi i klartext
© Författaren och Studentlitteratur

Palpebrae

Ögonlock

Hud och broskplatta

Conjunctiva

Bindhinna

Slemhinna

Täcker

Insidan av palpebrae

Främre del av sclera/"ögonvitan"

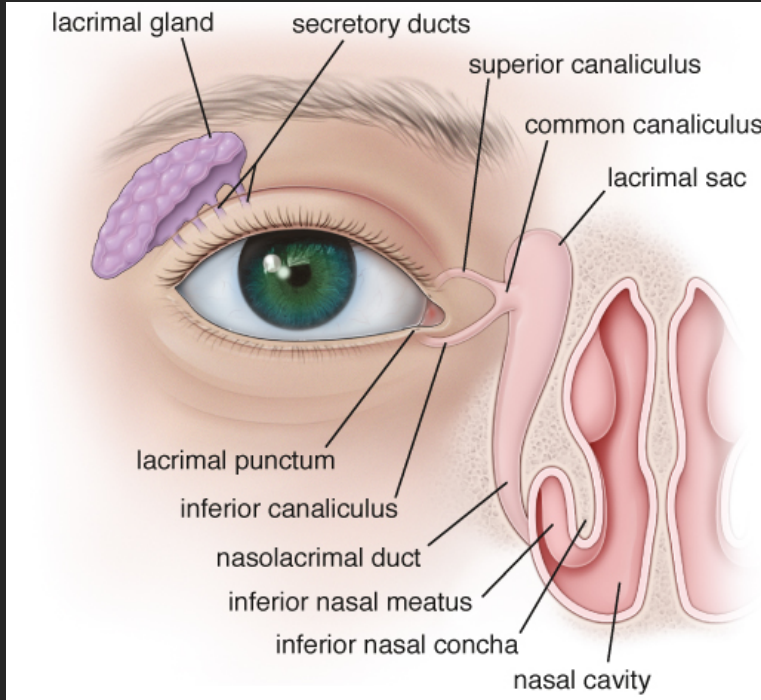
Muskler 6st

N III, IV, och VI

Omgivande vävnad 2

Tårapparaten

Återkommer längre fram

Sinnesorgan

MR/AU

Öga: Palpebrae, conjunctiva, sclera, cornea, choroidea, corpus ciliare, proc ciliare, lens, iris, pupilla, corpus vitreum.

Retina med dess olika lager, synnervspanillen

macula lutea (tappar och stavar), fovea centralis.
Synens koppling till CNS.

Beskriva anatomiska och histologiska uppbyggnaden och översiktlig funktion för sinnesorganen

Sinnesorgan

MR/AU

Öga: Palpebrae, conjunctiva, sclera, cornea, choroidea, corpus ciliare, proc ciliare, lens, iris,

Retina med dess olika lager, synnervspapillen, macula lutea (tappar och stavar), fovea centralis.
Synens koppling till CNS.

- Beskriva anatomiska och histologiska uppbyggnaden och översiktlig funktion för sinnesorganen

Ögat (*lat. Oculus*)

Tre lager

Yttre lager

Sclera och cornea

Vaskulärt/muskulärt lager

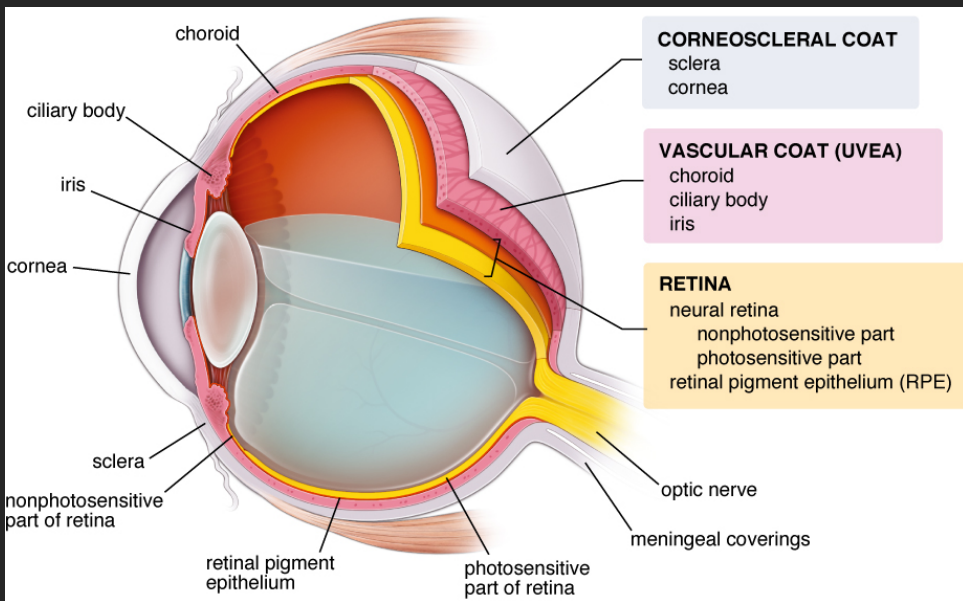
Choroidea, corpus ciliare och iris

Inre lager

Retina och pigment

Corpus vitreum

Glaskropp

Inre lager

Retina

Näthinna

Retinalt lager med stavar och tappar
(fotosensitivt)

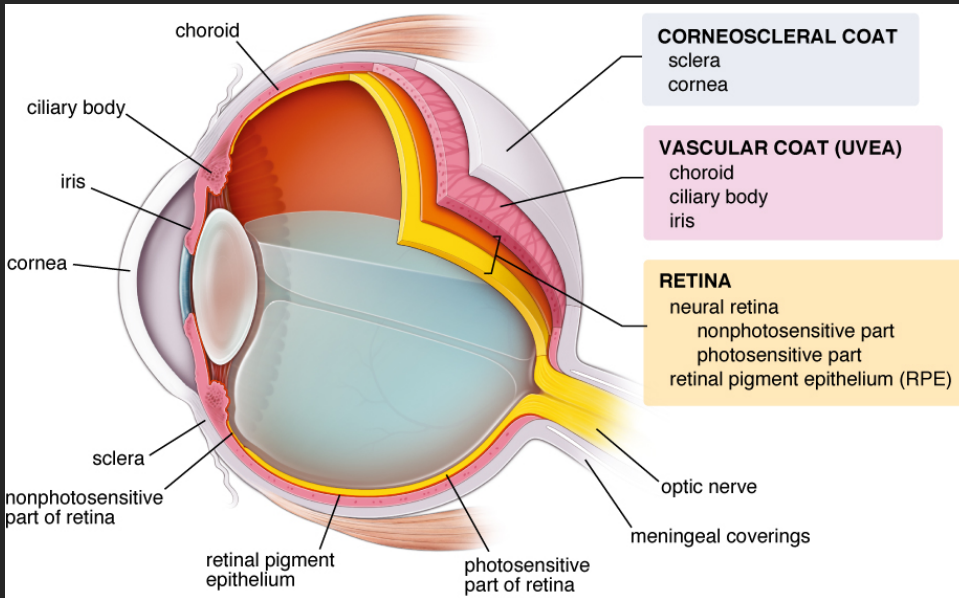
Retinalt pigmentepitel (icke fotosensitivt)

Övergår i Nervus opticus

N. II, synnerven (till occipitalloben)

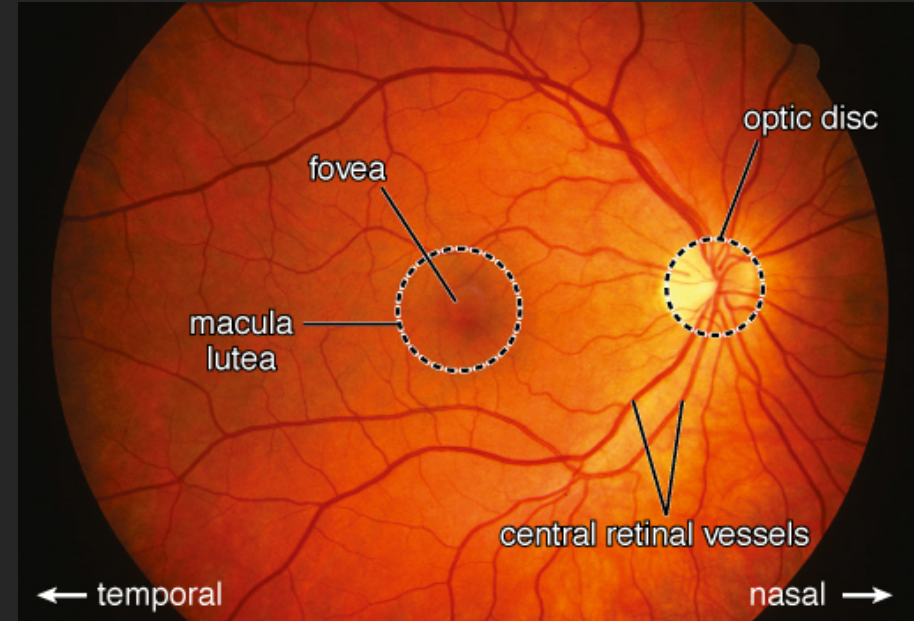
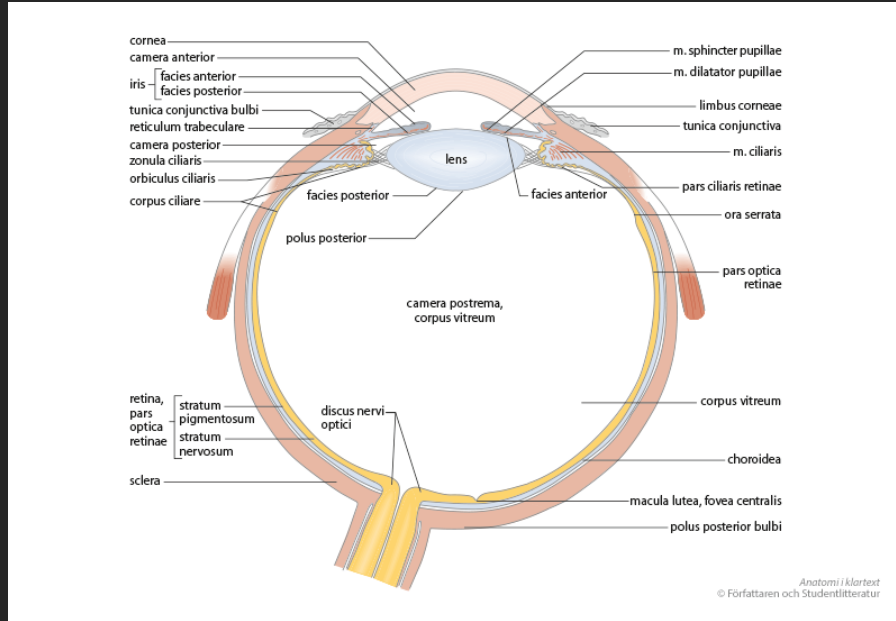
Papilla nervi optici / synnervspapill (blinda
fläcken)

Täcks av meninges

Discus/papilla nervi optici, synnervspapillen

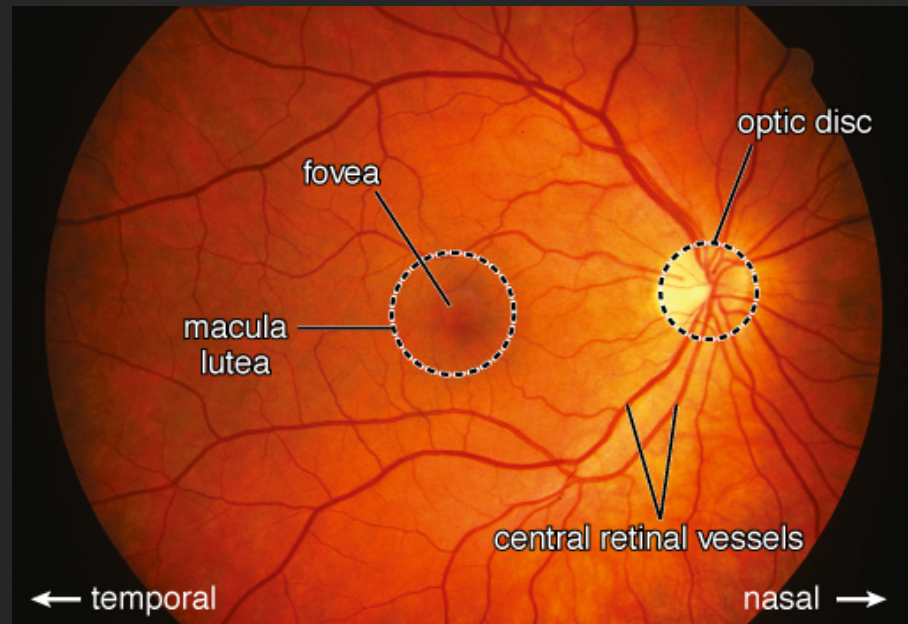
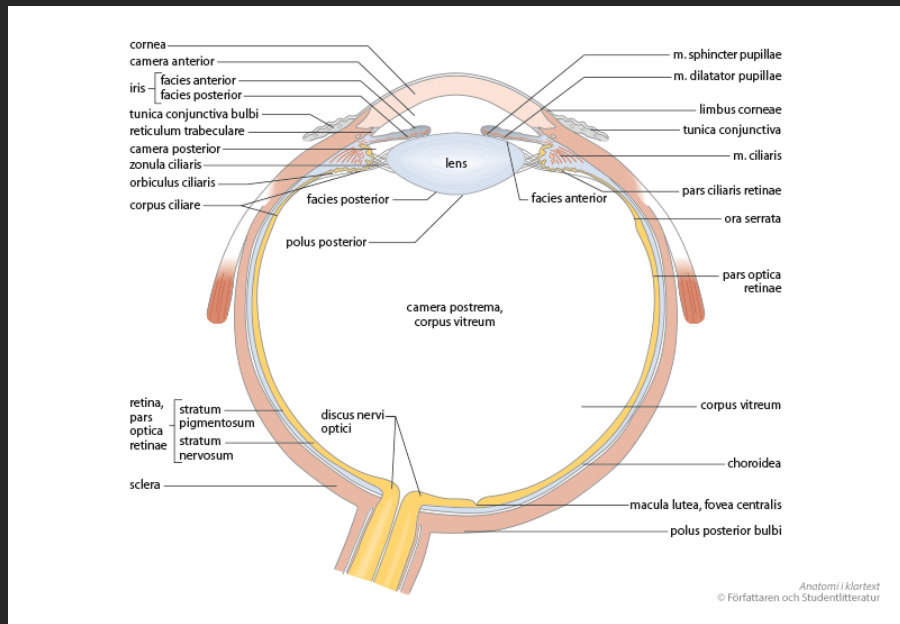
”blinda fläcken”

Macula lutea, gula fläcken

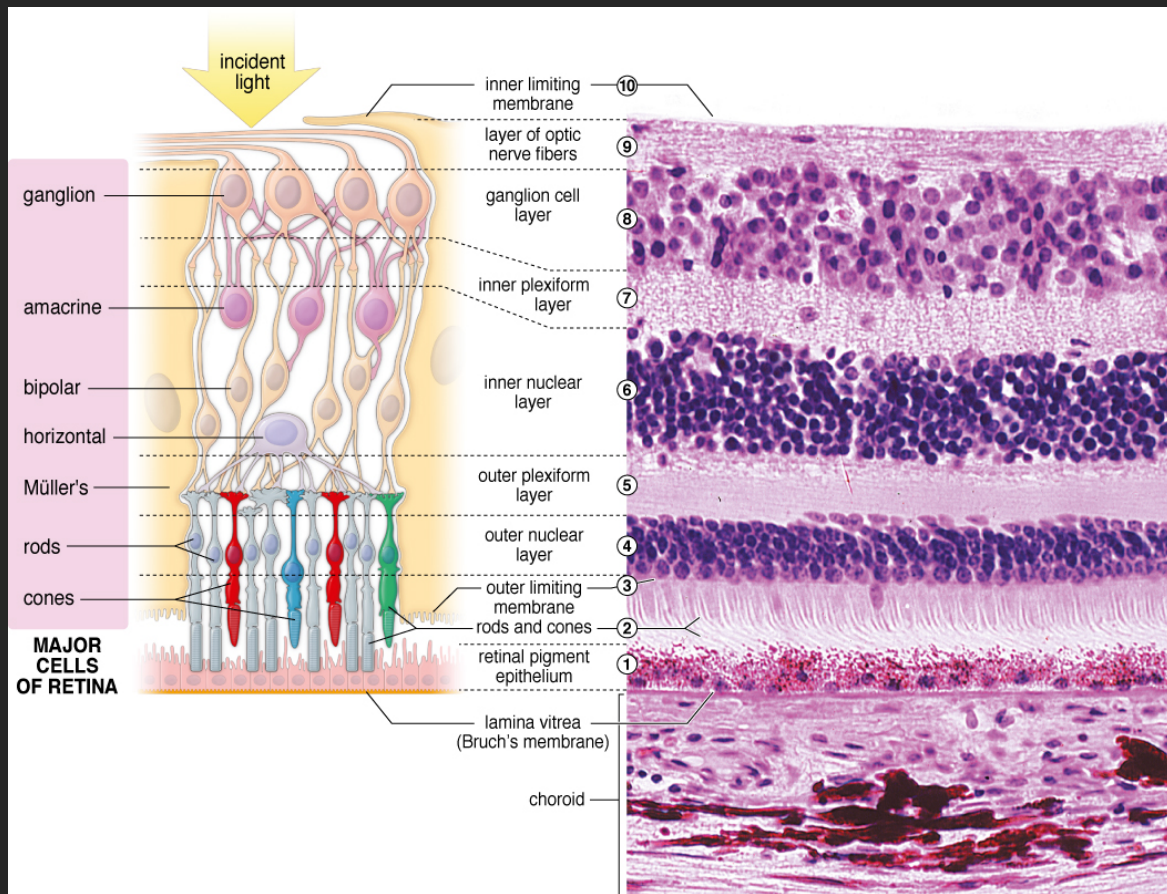
Fovea centralis, centralgropen

”Blickfokus”

Retinas lager

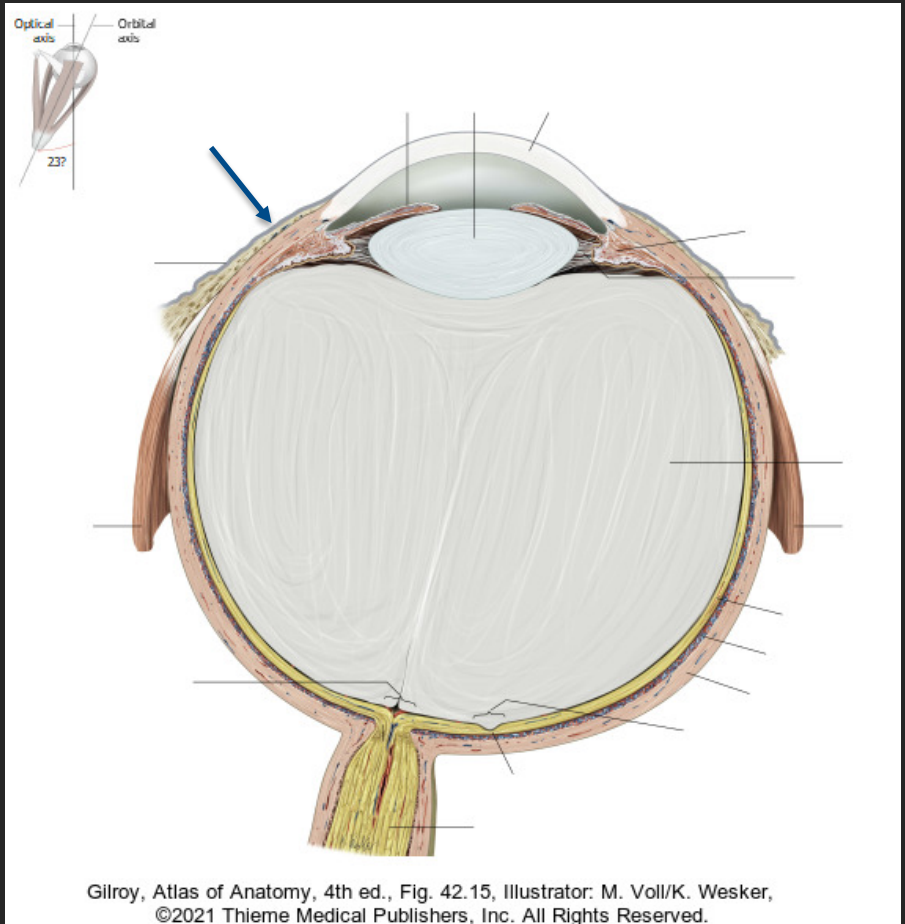
Sinnesorgan

MR/AU

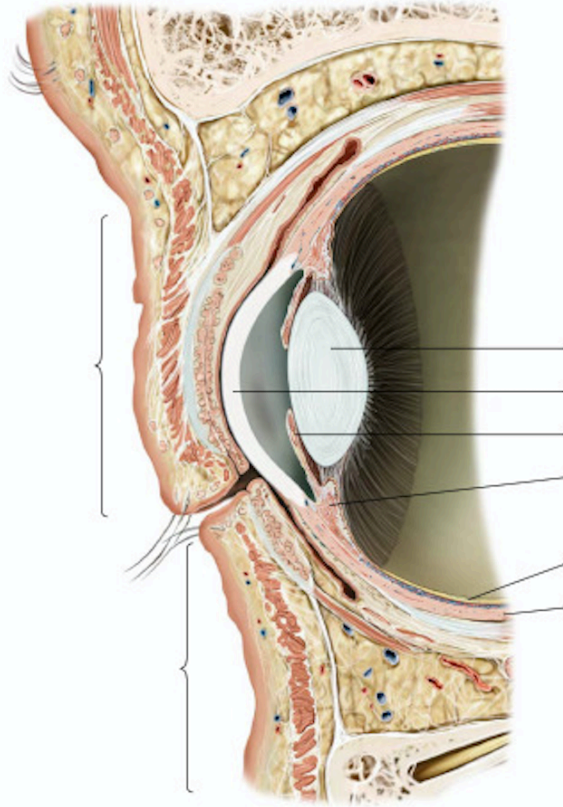
Öga: Palpebrae, conjunctiva, sclera, cornea, choroidea, corpus ciliare, proc ciliare, lens, iris,

Retina med dess olika lager, synnervspapillen, macula lutea (tappar och stavar), fovea centralis.
Synens koppling till CNS.

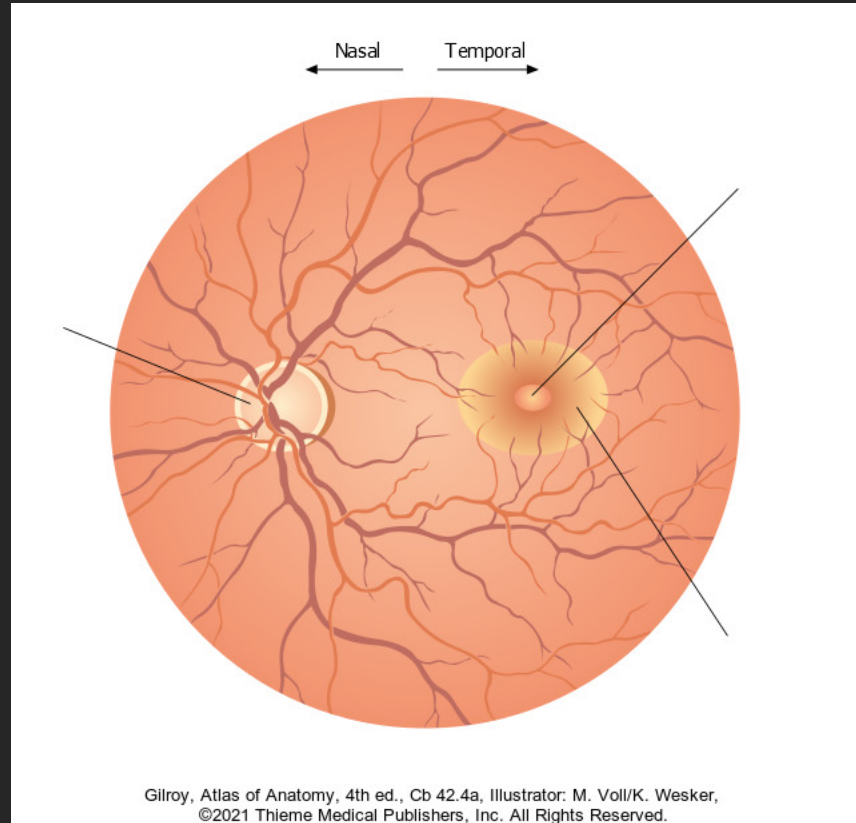
- Beskriva anatomiska och histologiska uppbyggnaden och översiktlig funktion för sinnesorganen

Gilroy, Atlas of Anatomy, 4th ed., Fig. 42.15, Illustrator: M. Voll/K. Wesker, ©2021 Thieme Medical Publishers, Inc. All Rights Reserved.

Gilroy, Atlas of Anatomy, 4th ed., Fig. 42.13, Illustrator: M. Voll/K. Wesker,
©2021 Thieme Medical Publishers, Inc. All Rights Reserved.

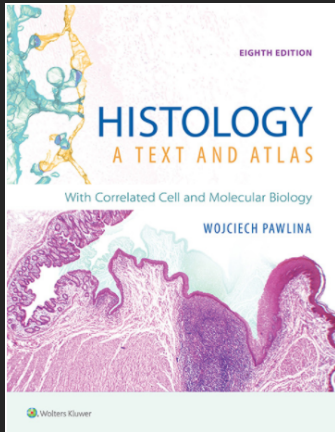

Läs kap.
4

Detaljerade målbeskrivningen
anger nivå (den tenteras)

*Bägge böckerna har också
med detaljer som
återkommer T2 och T3.*

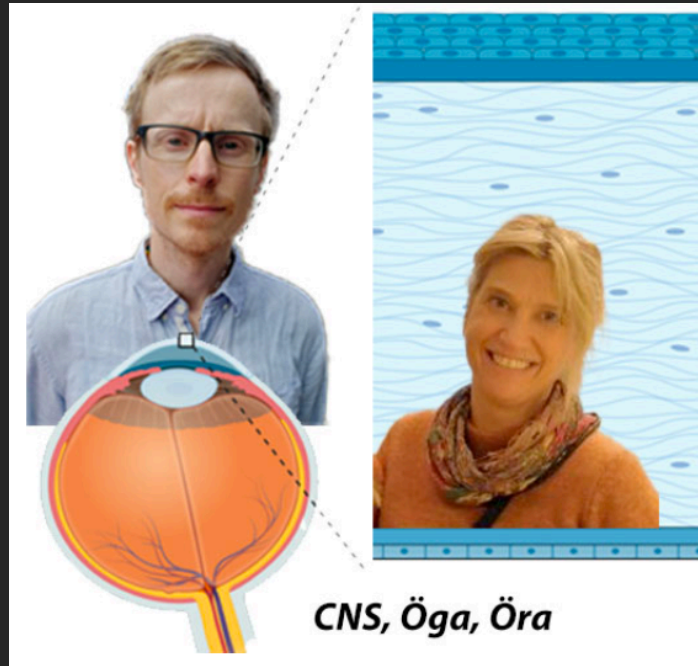
Läs kap.
24

Instuderingsfrågor

Modellgenomgång/
gruppundervisning

Tag med detaljerade
målbeskrivningen

TACK FÖR UPPMÄRKSAMHETEN

Anne och
Magnus